

Teema: Piirid ja sillad – migratsioon

Osa 2: Rändekogemused – iga loo keskmes on inimene

Tihti kaovad migrantide tegelikud lood kaartide, jooniste ja andmete taha ära. Nende häält ja kogemusi kuuleb harva. Me ei tohiks aga kunagi unustada, et jutt käib inimestest, mitte statistikast.

Hoiatus! Õppetükk sisaldab linke YouTube'ile jt veebisaitidele. Väljaspoolsete veebisaitide sisu võib muutuda ja selle sobivust õpilastele tuleb kontrollida.

Käesoleva osa õpitulemused

Õpilased õpivad järgmist:

- statistika ja arvnäitajad kajastavad üksnes rände ühte tahku;
- migrantid seisavad uue elukoha ja -viisiga kohanemisel silmitsi paljude eri probleemidega;
- näited ajaloost selgitavad nii mõndagi tänapäevaste rändekogemuste kohta.

Õppematerjalid

Õppematerjal 6	Migrantide kirjad
Õppematerjal 7	Euroopa 19. sajandi rändeteede kaart
Õppematerjal 8	Luuletused, laulud, kunstiteosed
Õppematerjal 9	„Ei liha ega kala”
Õppematerjal 10	Koomiksiblankett
Õppematerjal 11	Nanseni pass

Klassitöö 1: Pelk statistika ei kajasta rände inimlikku tahku

Allikas: Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon (IOM), © Statista

EUROOPA AJALOO MAJA

Järgmistes filmiklippides vaadeldakse rännet 21. sajandi Euroopas, kuid täiesti erinevatest vaatenurkadest.

Vaadake õpilastega mõlemat videot ja arutage ühiselt järgmisi küsimusi:

- Kuidas migrante käsitlevat teavet eri klippides esitatakse?
- Millist teavet õpilased eri klippidest said?

Filmiklipp: Statistika migrantide kohta

<https://www.youtube.com/watch?v=uDszXcSCbPo>

Allikas: BBC News

Filmiklipp: Kahe Süüriast pärit venna lugu

<https://www.youtube.com/watch?v=XGeKiWVkey4>

Allikas: UNHCR (ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet)

Rühmatöö 1: Lood minevikust

Samamoodi, nagu me tänapäevaste migrantide lugudest targemaks saame, on võimalik õppida ka möödunud aegade eurooplaste rändekogemustest. Selle kohta on säilinud mitmesuguseid tõendeid – kirju, päevikuid ja muid originaaldokumente, mis kajastavad inimeste soovi leida teises riigis rahu, kindlus ja parem elu.

Moodustage klassis 4–5 enam-vähem võrdse suurusega rühma. Määrake igale rühmale protokollija, kes paneb rühma arvamused kirja ja annab harjutuse lõpetuseks nendest ülevaate. Jagage õpilastele õppematerjal 6 ning määrake igale rühmale üks kiri. Kirjad on Euroopast pärit sisserändajatelt USAs, kes räägivad enda isiklikest kogemustest.

- Millised on kirjutajate põhiprobleemid ja -mured?
- Millise pildi need kirjad 19. sajandi lõpu ja 20. sajandi alguse migrantide elust annavad?
- Tooge välja nende ja tänapäevaste rändajate kogemuste sarnasused ja erinevused.

Rühmatöö 2: Kiri koju

Selle ülesande puhul peavad õpilased sisse elama migrantist kirjakirjutaja rolli. Kõigepealt tuleb leida kaardilt valitud autori päritoluriik Euroopas. Seejärel peavad õpilased iseseisvalt uurima, millised olid elutingimused selles riigis 19. sajandi lõpul. Edasi kasutage õppematerjali 7 ja paluge neil kavandada teekond USAsse. Lõpetuseks peaksid nad kirjutama koju Euroopasse jäänud perekonnale või sõpradele kirja, milles tuleks mainida muu hulgas seda,

- miks nad otsustasid oma kodumaalt USAsse välja rännata,
- kuidas nad reisisid (marsruut ja liiklusvahendid), milliseid takistusi nad teel kohtasid ning
- mida nad uude riiki jõudes kogesid.

Rühmatöö nr 3: Rändekogemuste väljendamine

Inimesed on kõigil aegadel oma rände- ja võõrsiloleku kogemusi ja tundeid väljendanud luules, kunstis ja lauludes. Selline looming annab rändajale võimaluse kajastada nii enda kui ka terve inimrühma olukorda.

Jagage õpilastele õppematerjal 8. Laske neil materjali analüüsida ja seejärel valida üks järgmistest ülesannetest:

joonistada etteantud koomiksiblanketile (õppematerjal 10) ühe väljarändaja lugu, tuginedes Uyen Loewaldi luuletuses kirjeldatud seikadele,

VÕI

luua mõni muu teos (luuletus, laul, joonistus, maal, piktogramm), mis kajastaks rändaja vaatenurka.

Klassitöö 2: „Ei liha ega kala”

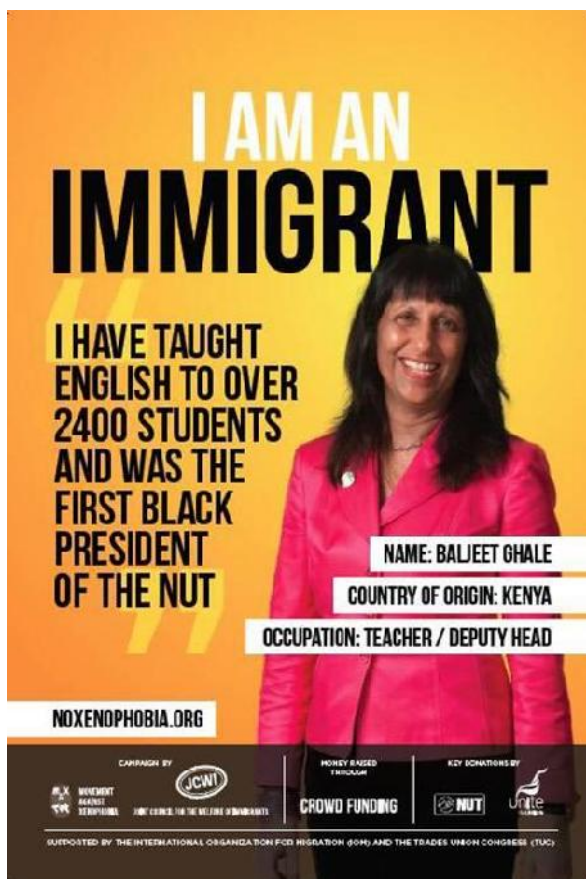

EUROOPA AJALOO MAJA

Teise maailmajakku või uude riiki kolimine tähendab harjumist uute eluviiside ja kultuuridega, teistsuguste seadustega ja – vast kõige olulisemana – uute inimestega. Paluge õpilastel lugeda õppematerjalis 9 esitatud elulugusid ja tsitaate ning arutage ühiselt, kuidas migrantide enesetaju ja identiteet eri paigus ja kontekstides muutub. Pöörake erilist tähelepanu tsitaatidele, mis kajastavad kahevahelolekut ja uue kultuuriga harjumise protsessi. Arutage sellest lähtuvalt järgmisi küsimusi:

- Kui oluline on teadvustada, et inimesel võib olla teistsugune kultuuritaust?
- Kas mõni teie õpilastest on kogenud midagi sarnast?
- Mis võib kohanamist takistada (rassism, üldsuse vähesed kokkupuuted kultuurilise mitmekesisusega vms)?

Oluline on toonitada, et rändajad saavutavad raskustest hoolimata ka edu ning paljudest saavad valitud tööl ja tegevusvaldkonnas kõrgelt kvalifitseeritud ja lugupeetud asjatundjad. Püüdke leida plakatil kujutatuga sarnanevaid näiteid oma koduriigist.

- Mina olen immigrant.
- Ma olen õpetanud inglise keelt enam kui 2400 õpilasele ning minust sai Õpetajate Liidu esimene mustanahaline president.
- Nimi: Baljeet Ghale
- Päritoluriik: Keenia
- Amet: õpetaja/asedirektor

Allikas: Joint Council for the Welfare of Immigrants www.jcwi.org.uk

EUROOPA AJALOO MAJA

Vaadake filmi, mille leiate aadressilt www.undocumentary.org. See annab aimu, kuidas elavad Euroopa riikides sisserändajad, kel puudub ametlik kodakondsus (nn paberiteta sisserändajad). Filmis räägivad sellest selliste migrantide lapsed.

Laissez-les grandir ici

<http://www.dailymotion.com/video/k37ZBrDgWk5oHj9Ety>

See, et pagulastel ja kodakondsuseta inimestel puuduvad ametlikud dokumendid ja nendega kaasnevad õigused, ei ole uus nähtus – sellise probleemiga on ajaloos varemgi silmitsi seistud. 20. ja 21. sajandil on eri sõjad ja konfliktid sundinud miljoneid inimesi kodust põgenema ja mujale ümber asuma. Jagage õpilastele õppematerjal 11, milles kirjeldatakse pagulaste ja ümberasustatud inimeste abistamise püüdeid Esimese maailmasõja järgsel ajal.